

Bản án số: 21/2022/DS-PT

Ngày: 18/01/2022

V/v: “*Tranh chấp về thừa kế tài sản*”.

**NHÂN DANH
NƯỚC CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM**

TÒA ÁN NHÂN DÂN CẤP CAO TẠI ĐÀ NẴNG

Với thành phần Hội đồng xét xử phúc thẩm gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên tòa: Ông Lê Phước Thanh.

Các Thẩm phán: Ông Phạm Tấn Hoàng.

Bà Lê Thúy Cầu.

Thư ký phiên tòa: Ông Lương Quang Toàn - Thư ký Tòa án nhân dân cấp cao tại Đà Nẵng.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Đà Nẵng tham gia phiên tòa: Ông Nguyễn Thế Vinh - Kiểm sát viên.

Ngày 18 tháng 01 năm 2022, tại trụ sở Tòa án nhân dân cấp cao tại Đà Nẵng xét xử phúc thẩm công khai vụ án dân sự thụ lý số 95/TBTL-TA ngày 28 tháng 12 năm 2020 về việc: “*Tranh chấp về thừa kế tài sản*”.

Do Bản án dân sự sơ thẩm số 34/2020/DS-ST ngày 30 tháng 9 năm 2020 của Tòa án nhân dân tỉnh Bình Định bị kháng cáo, kháng nghị.

Theo Quyết định đưa vụ án ra xét xử số 860/2021/QĐXX-PT ngày 30 tháng 12 năm 2021; giữa các đương sự:

* ***Nguyên đơn:*** Bà Đỗ Thị Đình H; Cư trú tại: số nhà 66 đường L, phường Y, quận P, Thành phố Hồ Chí Minh - Vắng mặt.

Người đại diện hợp pháp của nguyên đơn: Ông Nguyễn Thúc Đ; cư trú tại: số nhà 85 đường N, Thành phố Q, tỉnh Bình Định (*văn bản ủy quyền ngày 22/4/2019*) - Có đơn xin xét xử vắng mặt.

* ***Bị đơn:*** Bà Đỗ Thị Đ; cư trú tại: số nhà 271/1 đường N1, Thành phố Q, tỉnh Bình Định - Vắng mặt.

* ***Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:***

1. Ông Đỗ Tr; cư trú tại: 19 Aldershot cres. North York, Ontario Province, Canada M2P 1L7 - Vắng mặt.

2. Ông Đỗ Ích Tr1; cư trú tại: 180 Montmorency Drive, Hamilton, Ontario Province, Canada L8K 6K6 - Vắng mặt.

3. Ông Đỗ Thiện T1; cư trú tại: 5994 Montmorency Drive, Hamilton, Ontario Province, Canada K1C 5W5 - Vắng mặt.

4. Ông Đỗ Bạch Tr2; cư trú tại: 180 Montmorency Drive, Hamilton, Ontario Province, Canada L8K 6K6 - Vắng mặt.

5. Bà Đỗ Thị Nữ Tr3; cư trú tại: số nhà 85 đường N, Thành phố Q, tỉnh Bình Định - Vắng mặt.

Người đại diện hợp pháp của bà Tr3: Ông Nguyễn Thúc Đ; cư trú tại: số nhà 85 đường N, Thành phố Q, tỉnh Bình Định (văn bản ủy quyền ngày 14/5/2019) - Có đơn xin xét xử vắng mặt.

6. Ông Lê Văn K; cư trú tại: số nhà 755 đường T3, Thành phố Q, tỉnh Bình Định- Có đơn xin xét xử vắng mặt.

7. Anh Lê Anh K1; cư trú tại: số nhà 71 đường N2, phường 7, quận Gò Vấp, TP. Hồ Chí Minh.

8. Chị Lê Thị Kim L1

9. Chị Lê Thị Kim P

Đều cư trú tại: số nhà 51 đường TTK, Thành phố Q, tỉnh Bình Định.

Người đại diện hợp pháp của anh K1, chị L1, chị P: Ông Lê Văn K; cư trú tại: số nhà 755 đường T3, Thành phố Q, tỉnh Bình Định (văn bản ủy quyền ngày 03/5/2019, ngày 25/4/2019) - Có đơn xin xét xử vắng mặt.

10. Bà Nguyễn Thị C; cư trú tại: 915 Nettleship Crt. Kanata City, Ontario Province, Canada K2T OE9 - Vắng mặt.

11. Anh Đỗ Hiếu Ng; cư trú tại: 20 Krisbury Ave. Vaughn City, Ontario Province, Canada - Vắng mặt.

12. Chị Đỗ Thanh Nh; cư trú tại: 915 Nettleship Crt. Kanata City, Ontario Province, Canada K2T OE9 - Vắng mặt.

13. Ban Giải phóng mặt bằng (GPMB) tỉnh Bình Định

Trụ sở: 168 đường N4, Thành phố Q, tỉnh Bình Định.

Người đại diện hợp pháp: Ông Trần Tiến D1 (văn bản ủy quyền số 08/GUQ-GPMB ngày 17/5/2019) - Có đơn xin xét xử vắng mặt.

14. Ngân hàng TMCP Ngoại thương Việt Nam – Chi nhánh Bình Định (*VCB Chi nhánh Bình Định*)

Trụ sở: Số 66C đường L3, phường L4, Thành phố Q, tỉnh Bình Định - Vắng mặt.

Người đại diện hợp pháp: Ông Hồ Văn D – chức vụ: Trưởng phòng giao dịch Lê Lợi VCB Chi nhánh Bình Định (*văn bản ủy quyền số 263/UQ-BĐI-HCNS ngày 04/6/2019*). Có đơn xin xét xử vắng mặt.

15. Chị Nguyễn Thị Xuân Tr5; cư trú tại: số nhà 271/1 đường N1, Thành phố Q, tỉnh Bình Định - Vắng mặt.

NỘI DUNG VỤ ÁN:

** Ông Nguyễn Thúc Đ là người đại diện hợp pháp của nguyên đơn trình bày:*

Bà Đỗ Thị Đình H là con của cụ Đỗ Tiên T2 (*chết năm 1973*) và cụ Lê Thị S (*chết năm 1986*). Cha mẹ bà H có 09 người con chung gồm:

- Đỗ Thị Đ,

- Đỗ Tr,

- Đỗ Thị Kim Ng1 (*chết năm 2017*). Bà Ng1 có chồng là ông Lê Văn Võ (*chết năm 2015*) và các con: Lê Văn K, Lê Anh K1, Lê Thị Kim L1 và Lê Thị Kim P.

- Đỗ Hạnh Nh1 (*chết năm 2004*); ông Nh1 có vợ là bà Nguyễn Thị C và các con: Đỗ Hiếu Ng, Đỗ Thanh Nh.

- Đỗ Ích Tr1,

- Đỗ Thiện T1,

- Đỗ Thị Đình H,

- Đỗ Bạch Tr2,

- Đỗ Thị Nữ Tr3.

Cha mẹ bà H không có con nuôi, con riêng nào khác.

Ông bà nội và ông bà ngoại đều chết trước cha mẹ bà H.

Lúc còn sống, cha mẹ bà H đã tạo lập được các sản là: 02 ngôi nhà trên diện tích đất 1.696m² thuộc thửa đất số 157, tờ bản đồ số 5 (*số 26 đường Đ1*), thành phố Q. Cha mẹ bà H đều không để lại di chúc.

Nguồn gốc nhà, đất thuộc thửa đất số 157, tờ bản đồ số 5 tại 26 Đường Đ1, thành phố Q là của cha mẹ bà H nhận chuyển nhượng của bà Thái Thị S với giá

110.000 đồng, có Tờ bán đứt đoạn ngày 30/5/1962, Giấy cam đoan ngày 31/5/1962 của bà Thái Thị S, ông Diệp Năng Đạo.

Ông Đỗ Tr, Đỗ Ích Tr1, Đỗ Thiện T1, Đỗ Bạch Tr2, Đỗ Hạnh Nh1 định cư tại Canada trước năm 1991 theo diện bảo lãnh, chứng cứ những người nói trên sang Canada trước năm 1991 là chứng minh nhân dân của Canada cấp cho họ.

Năm 2005, Nhà nước giải tỏa để làm đường Q – NH theo Quyết định số 96/QĐ-UB ngày 14.01.2002 của Ủy ban nhân dân (UBND) tỉnh Bình Định nên toàn bộ nhà, đất của cha mẹ bà H thuộc diện giải tỏa trắng. Gia đình bà Đ, bà Tr3 có hộ khẩu tại 26 Đường Đ1, thành phố Q (*chung hộ khẩu với cha mẹ*) nên được Nhà nước cấp đất tái định cư, cụ thể: Gia đình bà Đ được cấp lô đất có diện tích 152m² thuộc lô số 5 góc đường LTN - HTP, Đảo 1B Bắc sông H6; vợ chồng bà Tr3 được cấp lô đất số 27 Khu TĐC-C5, diện tích 119m² thuộc khu đất C5, Đảo 1B Bắc sông H6, phường Đường Đ1, thành phố Q, tỉnh Bình Định. Ngoài ra, nhà nước cấp 01 lô đất diện tích 68m² thuộc lô số 15 đường LTN, Đảo 1B Bắc sông H6 (*gọi là đất chung*) và bồi thường cho 09 anh chị em bà H số tiền 8.168.629.000 đồng (*Quyết định số 3044/QĐ/UB ngày 25/8/2016 của UBND tỉnh Bình Định ghi rõ bồi thường cho 09 người con của hộ gia đình Đỗ Tiên T2, Lê Thị S*).

Do các anh chị em bà H không thỏa thuận được việc phân chia nên Ban giải phóng mặt bằng tỉnh Bình Định quyết định:

- Bà Đỗ Thị Đ ngoài nhận lô đất tái định cư có diện tích 152m² còn nhận 2.382.000.000 đồng tiền mặt (*chị Nguyễn Thị Xuân Tr5 con bà Đ nhận ủy quyền của bà Đ đã ký nhận tiền*).

- Bà Đỗ Thị Nữ Tr3 ngoài việc nhận lô đất tái định cư có diện tích 119m² và ký nhận 1.428.000.00 đồng.

Ban giải phóng mặt bằng tỉnh Bình Định tạm giữ số tiền 816.000.000 đồng để sau này trừ tiền cho lô đất diện tích 68m² (*số tiền này hiện do bà Đỗ Thị Nữ Tr3 đang quản lý*)

- Số tiền còn lại 3.494.287.000 đồng Ban Giải phóng mặt bằng tỉnh Bình Định gửi tiết kiệm tại Ngân hàng Thương mại cổ phần Ngoại thương Việt Nam – Chi nhánh Bình Định (*bà Đ ủy quyền cho con gái Nguyễn Thị Xuân Tr5 và bà Đỗ Thị Nữ Tr3 đã ký vào Giấy đề nghị phong tỏa số tiết kiệm vào ngày 26/4/2018*).

Việc bà Đ và bà Tr3 được cấp 02 lô đất tái định cư, bà H và các anh chị em của bà H đồng ý, không tranh chấp. Riêng lô đất có diện tích 68m² bà H yêu cầu chia thừa kế cho 07 anh em còn lại. Bà H yêu cầu được nhận lô đất vì bà H chưa

có nhà (*hiện nay bà H đang ở nhờ nhà con trai nhưng nhà chật chội, xuống cấp*). Bà H sẽ giao lại kỷ phần thừa kế cho những người anh em chưa có phần.

Tiền bồi thường các anh chị em bà H đồng ý với quyết định của UBND tỉnh Bình Định đồng ý giao đủ tiền hỗ trợ mua đất cho bà Đ và bà Tr3, phần tiền còn lại gửi Ngân hàng 3.494.287.000 đồng bà H yêu cầu Tòa chia cho 07 anh chị em còn lại chưa có phần.

Bị đơn bà Đỗ Thị Đ đã được Tòa tổng đạt hợp lệ các văn bản tố tụng nhưng vắng mặt nên không có lời khai.

Ông Lê Văn K là người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan đồng thời là người đại diện hợp pháp của người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan anh Lê Anh K1, chị Lê Thị Kim L1, chị Lê Thị Kim P trình bày:

Ông và anh Lê Anh K1, chị Lê Thị Kim L1, chị Lê Thị Kim P là con ruột của bà Đỗ Thị Kim Ng1 (*chết năm 2017*) thống nhất như trình bày của người đại diện hợp pháp của nguyên đơn về quan hệ huyết thống, di sản cha mẹ bà H để lại. Ông và các em ông đồng ý với yêu cầu khởi kiện của bà Đỗ Thị Đình H. Mẹ ông đã chết nên anh em ông là người thừa kế phần của mẹ. Anh em ông xin được nhận bằng giá trị.

Ông Trần Tiến D1 là người đại diện theo ủy quyền của Ban GPMB tỉnh Bình Định trình bày:

Hộ ông Đỗ Tiên T2 có đất bị thu hồi tại thửa 157, tờ bản đồ số 5, tổng diện tích thửa đất 1.696,7m², diện tích thu hồi 1.696,7m². Hộ đã được UBND tỉnh phê duyệt giá trị bồi thường, hỗ trợ tại Quyết định số 3044/QĐ-UBND ngày 25/8/2016 và Quyết định số 4046/QĐ-UBND ngày 08/11/2016 với số tiền 8.173.429.000 đồng, trong đó bồi thường đất ở: 400m² x 15.000.000 đồng/m² = 6.000.000.000 đồng; bồi thường đất nông nghiệp: 1.288,7m² x 222.000 đồng/m² = 286.091.400 đồng; bồi thường nhà cửa, vật kiến trúc, cây cối và các khoản hỗ trợ: 1.887.337.600 đồng, không bồi thường hỗ trợ 8m² vi phạm chỉ giới giải tỏa Quốc lộ 19 năm 1991 đồng thời được cấp 04 lô đất tái định cư, trong đó có lô số 15 Khu TĐC1-CX4 (*lộ giới 26m*) với diện tích 68m² được giao cho các đồng quyền sử dụng đất là: Bà Đỗ Thị Đ, bà Đỗ Thị Đình H, bà Đỗ Thị Nữ Tr3.

Đến thời điểm hiện tại, Ban đã chi trả tiền bồi thường 4.679.142.000 đồng và giao 03 lô đất tái định cư, gồm: lô số 27 Khu TĐC-C5 (*lộ giới 26m*) với diện tích 119m² cho bà Đỗ Thị Nữ Tr3; lô số 05 Khu TĐC1-CX4 (*lộ giới 36m*) với diện tích 152,7m² cho bà Đỗ Thị Đ và lô số 06 Khu TĐC1-CX4 (*lộ giới 36m*) với diện tích 62,5m² cho vợ chồng anh Trần Hoài H5, chị Nguyễn Thị Xuân Tr5. Riêng khoản tiền còn lại 3.494.287.000 đồng và lô đất tái định cư số 15 do đang tranh chấp nên Ban chưa giao đất tái định cư và gửi số tiền này tại Ngân

hàng Thương mại Cổ phần Ngoại thương Việt Nam – Chi nhánh Bình Định (Số tiết kiệm số 04600865 ngày 26/4/2018 đứng tên chị Nguyễn Thị Xuân Tr5 đồng sở hữu).

Đối với việc bà Đỗ Thị Đình H yêu cầu Tòa giao quyền sử dụng lô đất số 15 cho bà và chia đều 3.494.287.000 đồng đang gửi tiết kiệm tại Ngân hàng cho 07 anh chị em của bà, đề nghị Tòa giải quyết theo luật định.

Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan chị Nguyễn Thị Xuân Tr5 đã được Tòa tổng đạt hợp lệ các văn bản tố tụng nhưng vắng mặt nên không có lời khai.

Ông Hồ Văn Diệt là người đại diện theo ủy quyền của Ngân hàng Thương mại cổ phần Ngoại thương Việt Nam (VCB) – Chi nhánh Bình Định trình bày:

Được sự phân công phân nhiệm ký kết hợp đồng của Ngân hàng VCB, vào ngày 26/4/2018, Phòng giao dịch Lê Lợi – Ngân hàng VCB Chi nhánh Bình Định có phát hành Sổ tiết kiệm đồng sở hữu cho chị Nguyễn Thị Xuân Tr5 và bà Đỗ Thị Nữ Tr3 số sổ 04600865 ngày 26/4/2018 với số tiền 3.494.287.000 đồng, kỳ hạn gửi 01 tháng, lãi suất tiền gửi là 4,5%/năm.

Cũng trong ngày 26/4/2018, Ban GPMB tỉnh Bình Định có giấy đề nghị Ngân hàng VCB – Chi nhánh Bình Định phong tỏa sổ tiết kiệm nêu trên cho đến khi nào có giấy đề nghị giải tỏa của Ban GPMB tỉnh Bình Định thì chủ sở hữu mới được sử dụng.

Tại bản án dân sự sơ thẩm số 34/2020/DS-ST ngày 30 tháng 9 năm 2020 của Tòa án nhân dân tỉnh Bình Định quyết định:

Căn cứ các Điều 612, 613, 614, 620, 623, 649, 650, 651, 660 Bộ luật Dân sự; điểm đ khoản 1 Điều 12, điểm a khoản 7 Điều 27 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội khóa 14.

1. Chấp nhận yêu cầu khởi kiện của nguyên đơn bà Đỗ Thị Đình H về việc chia thừa kế di sản của cụ Đỗ Tiên T2, Lê Thị S đối với quyền sử dụng lô đất số 15 Khu TĐC1 – CX4 đường LTN, Đảo 1B Bắc sông H6 có diện tích 68m² và số tiền 3.494.287.000 đồng cộng tiền lãi của số tiền 3.494.287.000 đồng theo Sổ tiết kiệm số 04600865 ngày 26/4/2018 (*chị Nguyễn Thị Xuân Tr5 và bà Đỗ Thị Nữ Tr3 đứng tên*) do Ban giải phóng mặt bằng tỉnh Bình Định gửi tại Ngân hàng Thương mại Cổ phần Ngoại thương Việt Nam – Chi nhánh Bình Định.

2. Giao lô đất số 15 Khu TĐC1 – CX4 đường LTN, Đảo 1B Bắc sông H6 có diện tích 68m² cho bà Đỗ Thị Đình H được quyền quản lý, sử dụng.

3. Buộc Ban GPMB tỉnh Bình Định giải tỏa Sổ tiết kiệm số sổ 04600865 ngày 26/4/2018 tại Ngân hàng VCB – Chi nhánh Bình Định, đồng sở hữu chị Nguyễn Thị Xuân Tr5 và bà Đỗ Thị Nữ Tr3.

4. Bà Đỗ Thị Đình H được nhận 2.787.880.066 đồng tại Ngân hàng Thương mại Cổ phần Ngoại thương Việt Nam – Chi nhánh Bình Định (Sổ tiết kiệm số 04600865 ngày 26/4/2018 đứng tên chị Nguyễn Thị Xuân Tr5 và bà Đỗ Thị Nữ Tr3).

5. Ông Lê Văn K, anh Lê Anh K1, chị Lê Thị Kim L1 và chị Lê Thị Kim P mỗi người được nhận 271.995.002 đồng tại Ngân hàng Thương mại Cổ phần Ngoại thương Việt Nam – Chi nhánh Bình Định (Sổ tiết kiệm số 04600865 ngày 26/4/2018 đứng tên chị Nguyễn Thị Xuân Tr5 và bà Đỗ Thị Nữ Tr3).

6. Buộc bà Đỗ Thị Nữ Tr3 phải nộp số tiền 816.000.000 đồng là tiền sử dụng đất của lô đất số 15 Khu TĐC1 – CX4 đường LTN, Đảo 1B Bắc sông H6 có diện tích 68m² cho Ban GPMB tỉnh Bình Định

Ngoài ra bản án sơ thẩm còn quyết định về án phí, chi phí tố tụng khác, quyền kháng cáo và thi hành án theo quy định của pháp luật.

- Ngày 30/10/2020, bị đơn bà Đỗ Thị Đ kháng cáo toàn bộ bản án sơ thẩm;

- Ngày 14/10/2010, Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Bình Định có quyết định kháng nghị số 1770/QĐKNPT-VKS-DS đề nghị Tòa án cấp phúc thẩm hủy bản án sơ thẩm và chuyển hồ sơ cho Tòa án nhân dân tỉnh Bình Định giải quyết lại vụ án; với các lý do:

+ Bản án sơ thẩm xác định thửa đất số 15 (*diện tích 68m²*) Khu TDDC1-CX4 đường LTN đang tranh chấp là di sản thừa kế nhưng không đưa UBND tỉnh Bình Định và UBND thành phố Q vào tham gia tố tụng với tư cách là người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan theo quy định tại Điều 34 Bộ luật tố tụng dân sự.

+ Chưa là rõ căn cứ để cấp lô đất số 15 Khu TDDC1-CX4 đường LTN đang tranh chấp.

+ Miễn toàn bộ phần án phí đối với những người được hưởng di sản đã nhường kỷ phần cho bà H là không đúng quy định tại khoản 7 Điều 27 và khoản 3 Điều 12 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14.

- *Tại phiên tòa phúc thẩm:* Bà Đỗ Thị Đ không rút, thay đổi hoặc bổ sung kháng cáo. Bà Đỗ Thị Đình H không rút đơn khởi kiện.

- Đại diện VKSND cấp cao tại Đà Nẵng giữ nguyên kháng nghị số 1770/QĐKNPT-VKS-DS ngày 14/10/2010 của Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Bình Định và phát biểu ý kiến về việc tuân theo pháp luật của Thẩm phán, Hội

đồng xét xử, những người tham gia tố tụng đã chấp hành đúng quy định của Bộ luật tố tụng dân sự. Về nội dung vụ án: Đề nghị HĐXX chấp nhận kháng nghị và hủy bản án sơ thẩm, chuyển hồ sơ cho Tòa án nhân dân tỉnh Bình Định giải quyết lại vụ án theo thủ tục sơ thẩm.

Qua nghiên cứu toàn bộ hồ sơ vụ án, thẩm tra các chứng cứ tại phiên tòa, trên cơ sở xem xét đầy đủ, toàn diện ý kiến của những người tham gia tố tụng, người bảo vệ quyền lợi, ý kiến của Kiểm sát viên và sau khi nghị án.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

[1] Các đương sự đều thống nhất về hàng thừa kế, di sản thừa kế và yêu cầu chia di sản:

[1.1] Vợ chồng cụ Đỗ Tiên T2 (*chết năm 1973*) và cụ Lê Thị S (*chết năm 1986*) có 09 người con chung gồm: Bà Đỗ Thị Đ; ông Đỗ Tr; bà Đỗ Thị Kim Ng1; ông Đỗ Hạnh Nh1; ông Đỗ Ích Tr1; ông Đỗ Thiện T1, bà Đỗ Thị Đình H; ông Đỗ Bạch Tr2; bà Đỗ Thị Nữ Tr3.

Bà Đỗ Thị Kim Ng1 đã chết năm 2017, bà Ng1 có chồng là ông Lê Văn Võ đã chết năm 2015 nên 04 người con là: Lê Văn K, Lê Anh K1, Lê Thị Kim L1 và Lê Thị Kim P được hưởng thừa kế đối với kỷ phần của bà Ng1;

Ông Đỗ Hạnh Nh1 đã chết năm 2004, ông Nh1 có vợ là bà Nguyễn Thị C và 02 người con là: Đỗ Hiếu Ng và Đỗ Thanh Nh nên bà C, ông Ng1 và bà Nh được hưởng thừa kế đối với kỷ phần của ông Nh1.

[1.2] Di sản của vợ chồng cụ T2, cụ S để lại là nhà và đất thuộc thửa đất số 157, tờ bản đồ số 5, diện tích 1.696m² tại số 26 đường Đ1, thành phố Q.

Năm 2002, nhà đất của cụ T2 và cụ S để lại giải tỏa toàn bộ để làm đường Q – NH và được Nhà nước bồi thường, hỗ trợ với tổng số tiền 8.173.429.000 đồng; đã chi trả tiền bồi thường số tiền 4.679.142.000 đồng và giao 03 lô đất tái định cư cho bà Đỗ Thị Đ, bà Đỗ Thị Nữ Tr3, vợ chồng anh Trần Hoài H5 có hộ khẩu tại nhà đất bị giải tỏa. Đối với khoản tiền còn lại 3.494.287.000 đồng và lô đất tái định cư số 15 Khu TĐC1- CX4, diện tích 68m² (*bà Đỗ Thị Đ, Đỗ Thị Đình H, Đỗ Thị Nữ Tr3 đồng quyền sử dụng theo Quyết định 448/QĐ-UBND của UBND tỉnh Bình Định*) do đang tranh chấp nên Ban chưa giao đất tái định cư và gửi số tiền này tại Ngân hàng Thương mại Cổ phần Ngoại thương Việt Nam - Chi nhánh Bình Định (*Sổ tiết kiệm số 04600865 ngày 26/4/2018 đứng tên chị Nguyễn Thị Xuân Tr5 và bà Đỗ Thị Nữ Tr3 đồng sở hữu*).

[1.3] Bà Đỗ Thị Đình H khởi kiện yêu cầu chia thừa kế đối với lô đất tái định cư số 15 Khu TĐC1- CX4, diện tích 68m² và khoản tiền còn lại 3.494.287.000 đồng đang gửi tại Ngân hàng Thương mại Cổ phần Ngoại thương Việt Nam - Chi nhánh Bình Định cho 7 người thừa kế; đó là: Ông Đỗ Tr; bà Đỗ

Thị Kim Ng1; ông Đỗ Hạnh Nh1; ông Đỗ Ích Tr1; ông Đỗ Thiện T1, bà Đỗ Thị Đình H; ông Đỗ Bạch Tr2.

Đối với 2 người thừa kế còn lại là bà Đ và bà Tr3; bà Đ đã được nhận 2.382.120.000 đồng, bà Tr3 đã được nhận 1.428.000.000 đồng (*số tiền mà Ban GPMB tỉnh Bình Định đã trừ vào số tiền 8.173.429.513 đồng bồi thường tài sản của vợ chồng cụ T2*) và được cấp 02 lô đất tái định cư, bà H không tranh chấp.

[1.4] Yêu cầu khởi kiện của nguyên đơn về chia di sản thừa kế, bị đơn không có yêu cầu phản tố và những người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan không có yêu cầu độc lập. Do đó, Tòa án cấp sơ thẩm chia thừa kế trong phạm vi yêu cầu khởi kiện của nguyên đơn bà Đỗ Thị Đình H là đúng theo quy định tại khoản 1 Điều 5 Bộ luật Tố tụng dân sự.

[2] Xét kháng cáo của bà Đỗ Thị Đ và kháng nghị của Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Bình Định:

[2.1] Về kháng cáo của bà Đỗ Thị Đ:

Vụ án này được Tòa án nhân dân cấp cao tại Đà Nẵng 5 lần mở phiên tòa, vào các ngày 09/3/2021, 19/5/2021, 28/6/2021, 02/12/2021 và hôm nay ngày 18/01/2022; bà Đ đã được triệu tập hợp lệ và theo đúng địa chỉ số nhà 271/1 đường N1, Thành phố Q, tỉnh Bình Định nhưng bà Đ vẫn không có văn bản phản hồi và cũng không có mặt tại phiên tòa phúc thẩm. Việc vắng mặt của bà Đ tại phiên tòa phúc thẩm hôm nay là không có lý do chính đáng. Do đó, căn cứ vào khoản 3 Điều 296 Bộ luật Tố tụng dân sự; đình chỉ xét xử phúc thẩm đối với kháng cáo của bà Đỗ Thị Đ.

[2.2] Về kháng nghị của Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Bình Định:

Tái định cư là một trong những hình thức hỗ trợ cho người dân khi bị thu hồi đất, hỗ trợ tái định thì chỉ được áp dụng đối với trường hợp thu hồi đất ở của hộ gia đình, cá nhân mà phải di chuyển chỗ ở theo quy định tại điểm c khoản 2 Điều 83 Luật đất đai và Điều 6 nghị định số 47/2014/NĐ-CP Ngày 15 tháng 05 năm 2014 của Chính Phủ; Diện tích nhà, đất của cụ T2, cụ S để lại bị giải tỏa toàn bộ nên bà Đỗ Thị Đ, bà Đỗ Thị Nữ Tr3, vợ chồng anh Trần Hoài H5 đang sinh sống tại nhà đất bị giải tỏa, phải di chuyển chỗ ở nên được bố trí tái định cư theo quy định của pháp luật. Đối với lô đất số 15, diện tích 68m² đường LTN, Đảo 1B Bắc sông H6 đang tranh chấp là đất tái định cư, được nhà nước hỗ trợ; bà Đỗ Thị Đ, bà Đỗ Thị Nữ Tr3, vợ chồng anh Trần Hoài H5 đã được bố trí nơi ở và lô đất này được giao cho bà Đ, bà H và bà Tr3 là những đồng thừa kế còn lại đang sinh sống trong nước đứng tên đồng sử dụng đất. Do đó, có căn cứ xác định: Lô đất số 15, diện tích 68m² đường LTN đang tranh chấp thuộc quyền sử dụng chung của 07 đồng thừa kế chưa được giao đất tái định cư để chia thừa kế

và căn cứ vào điều kiện nơi ở của bà Đỗ Thị Đình H, Tòa án cấp sơ thẩm giao cho bà Đỗ Thị Đình H quản lý, sử dụng là phù hợp và có căn cứ.

Lô đất số 15, diện tích 68m² đường LTN đang tranh chấp được giao cho bà Đ, bà H và bà Tr3 là những đồng sử dụng theo Quyết định số 448/QĐ-UBND ngày 12/12/2018 nhưng Tòa án cấp sơ thẩm không đưa UBND tỉnh Bình Định và UBND thành phố Q vào tham gia tố tụng với tư cách là người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan theo quy định tại Điều 34 Bộ luật tố tụng dân sự là thiếu sót. Tuy nhiên, như đã nhận định nêu trên; lô đất số 15 là thuộc quyền sử dụng chung của các đồng thừa kế và việc giao cho bà H là có căn cứ nên không làm ảnh hưởng đến quyền lợi của các đương sự trong vụ án. Sau khi bản án có hiệu lực pháp luật thì cơ quan có thẩm quyền thực hiện theo bản án theo quy định tại khoản 3 Điều 100 Luật đất đai.

Theo quy định tại điểm a, khoản 7 Điều 27 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 thì đối với các vụ án liên quan đến chia thừa kế thì đương sự phải chịu án phí dân sự sơ thẩm đối với giá trị được chia, được hưởng. Trong vụ án này bà H là người cao tuổi, có đơn xin miễn án phí và giá trị kỷ phần mà bà H được chia là 1.087.980.011 đồng nên bà H chỉ được miễn án phí sơ thẩm tương ứng với giá trị 1.087.980.011 đồng nhưng Tòa án cấp sơ thẩm miễn án phí sơ thẩm cho bà H cả giá trị kỷ phần của người khác tặng cho bà H là không đúng quy định tại khoản 3 Điều 12 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14. Vì vậy, chấp nhận kháng nghị và sửa phần án phí theo đúng quy định của pháp luật.

[3] Bà Đ không phải chịu án phí phúc thẩm.

[4] Các quyết định còn lại của bản án sơ thẩm không có kháng cáo và kháng nghị cấp phúc thẩm không xem xét.

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH

Căn cứ khoản 3 Điều 296 Bộ luật Tố tụng dân sự; đình chỉ xét xử phúc thẩm đối với kháng cáo của bà Đỗ Thị Đ.

Căn cứ khoản 2 Điều 308 và khoản 1 Điều 309 Bộ luật Tố tụng dân sự; chấp nhận kháng nghị của Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Bình Định và sửa bản án sơ thẩm về phần án phí;

Căn cứ các Điều 612, 613, 614, 620, 623, 649, 650, 651, 660 Bộ luật Dân sự; điểm đ khoản 1 Điều 12, điểm a khoản 7 Điều 27 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30.12.2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội khóa 14.

1. Chấp nhận yêu cầu khởi kiện của nguyên đơn bà Đỗ Thị Đình H về việc chia thừa kế di sản của cụ Đỗ Tiên T2, Lê Thị S đối với quyền sử dụng lô đất số 15 Khu TĐC1 – CX4 đường LTN, Đảo 1B Bắc sông H6 có diện tích 68m² và số tiền 3.494.287.000 đồng cộng tiền lãi của số tiền 3.494.287.000 đồng theo Sổ tiết kiệm số 04600865 ngày 26/4/2018 (*chị Nguyễn Thị Xuân Tr5 và bà Đỗ Thị Nữ Tr3 đứng tên*) do Ban giải phóng mặt bằng tỉnh Bình Định gửi tại Ngân hàng Thương mại Cổ phần Ngoại thương Việt Nam – Chi nhánh Bình Định.

2. Giao cho bà Đỗ Thị Đình H được quyền sử dụng đất đối với lô đất số 15 Khu TĐC1 – CX4 đường LTN, Đảo 1B Bắc sông H6 có diện tích 68m².

3. Buộc Ban GPMB tỉnh Bình Định giải tỏa Sổ tiết kiệm số sổ 04600865 ngày 26/4/2018 tại Ngân hàng VCB – Chi nhánh Bình Định, đứng tên đồng sở hữu chị Nguyễn Thị Xuân Tr5 và bà Đỗ Thị Nữ Tr3.

4. Bà Đỗ Thị Đình H được nhận 2.787.880.066 đồng tại Ngân hàng Thương mại Cổ phần Ngoại thương Việt Nam – Chi nhánh Bình Định (*Sổ tiết kiệm số 04600865 ngày 26/4/2018 đứng tên chị Nguyễn Thị Xuân Tr5 và bà Đỗ Thị Nữ Tr3*).

5. Ông Lê Văn K, anh Lê Anh K1, chị Lê Thị Kim L1 và chị Lê Thị Kim P mỗi người được nhận 271.995.002 đồng tại Ngân hàng Thương mại Cổ phần Ngoại thương Việt Nam – Chi nhánh Bình Định (*Sổ tiết kiệm số 04600865 ngày 26/4/2018 đứng tên chị Nguyễn Thị Xuân Tr5 và bà Đỗ Thị Nữ Tr3*).

6. Số tiền lãi còn lại của số tiền 3.494.287.000 đồng (*chưa được tính trong bản án sơ thẩm*) đang gửi tại Ngân hàng Thương mại Cổ phần Ngoại thương Việt Nam - Chi nhánh Bình Định được chia làm 03 phần. Trong đó:

Bà Đỗ Thị Đình H được nhận 2/3 số tiền lãi còn lại.

Ông Lê Văn K, anh Lê Anh K1, chị Lê Thị Kim L1 và chị Lê Thị Kim P; mỗi người được nhận số tiền lãi bằng nhau đối với 1/3 số tiền lãi còn lại.

7. Buộc bà Đỗ Thị Nữ Tr3 phải nộp số tiền 816.000.000 đồng là tiền sử dụng đất của lô đất số 15 Khu TĐC1 – CX4 đường LTN, Đảo 1B Bắc sông H6 có diện tích 68m² cho Ban GPMB tỉnh Bình Định.

8. Án phí dân sự sơ thẩm:

- Bà Đỗ Thị Đình H phải chịu án phí dân sự sơ thẩm là 126.400.000 đồng; được trừ vào số tiền 12.500.000 đồng tạm ứng án phí mà bà H đã nộp tại Biên lai số 0003638 ngày 22 tháng 4 năm 2019 của Cục Thi hành án dân sự tỉnh Bình Định.

- Anh Lê Anh K1, chị Lê Thị Kim L1, chị Lê Thị Kim P mỗi người phải chịu 13.599.750 đồng.

9. Án phí dân sự phúc thẩm: bà Đỗ Thị Đ không phải chịu.

10. Các quyết định còn lại của bản án sơ thẩm về chi phí xem xét thẩm định tại chỗ và định giá tài sản, về quyền nghĩa vụ thi hành án không có kháng cáo và kháng nghị có hiệu lực pháp luật kể từ ngày hết thời hạn kháng cáo, kháng nghị.

Bản án phúc thẩm có hiệu lực pháp luật kể từ ngày tuyên án phúc thẩm./.

Nơi nhận:

- TAND tối cao;
- VKSND cấp cao tại Đà Nẵng;
- TAND tỉnh Bình Định;
- Cục THADS tỉnh Bình Định;
- Những người tham gia tố tụng;
- Lưu HSVA, P.HCTP, LT.

**TM. HỘI ĐỒNG XÉT XỬ PHÚC THẨM
THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN TÒA**

(Đã ký)

Lê Phước Thanh